

politieke groepering

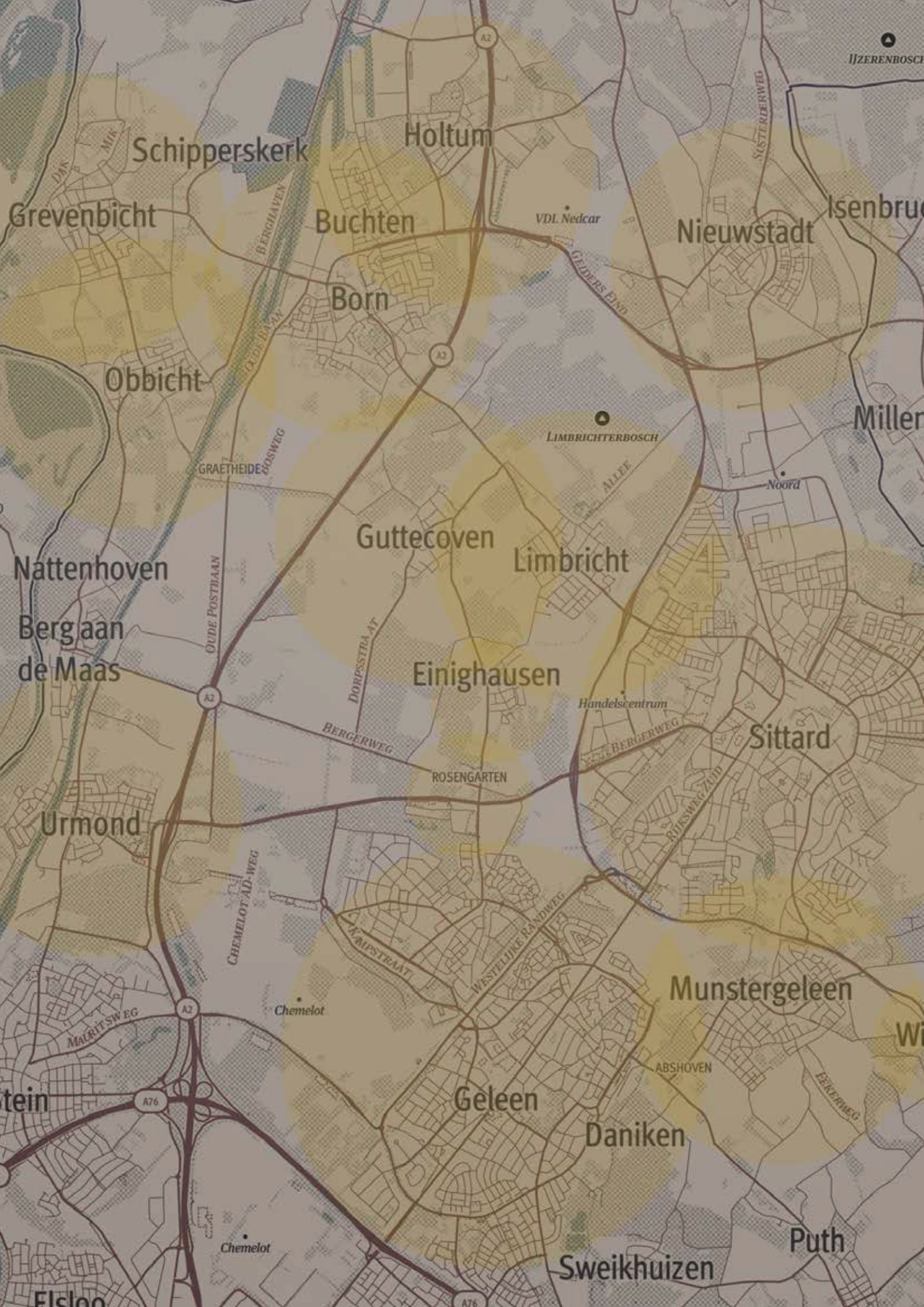
gob

vanuit het

**Jong en oud samen
voor een leefbaar
en economisch sterk
Sittard-Geleen
in dorp én stad!**

---

verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Schipperskerk

Holtum

Grevenbicht

Buchten

VDL Nedcar

Nieuwstadt

Isenbrugg

Born

Obbicht

LIMBRICHTERBOSCH

Miller

Nattenhoven

Guttecoven

Limbricht

Berg aan de Maas

Einighausen

Handelscentrum

Sittard

Urmond

Munstergeleen

Geleen

Geleen

Daniken

Puth

Sweikhuizen

Elsloo

voorwoord

Samen, vanuit het hart, een kernbegrip voor onze politieke groepering **gob**. Een waarde, die kracht geeft aan een beweging. Want beweging is noodzakelijk voor ontwikkeling en voortgang. De vele kandidaten, die op onze lijst staan voor komende gemeenteraadsverkiezingen in onze prachtige stad Sittard-Geleen hebben dat onderkend.

Samen, ervaren en onervaren, een grote familie, staan wij voor de uitdaging om als **gob** weer een leidende rol te krijgen en te zorgen voor goed openbaar bestuur, waar de inwoners in dorp én stad op kunnen vertrouwen. Samen trots zijn op ons nieuwe elan en het enthousiasme dat borrelt en energie geeft. Graag maken wij samen met u onze ambities waar.

Els Meewis-Stans
Voorzitter

Wij, politieke groepering **gob**, bestaan inmiddels ruim 35 jaar. Een behoorlijke tijd. Een lokale politieke partij, die niet meer weg te denken is in de gemeente Sittard-Geleen. Ontstaan in de voormalige gemeente Born, uitgegroeid tot een volwaardige lokale partij voor dorp én stad. Onze twee topprioriteiten voor ons dagelijks handelen zijn economie en werkgelegenheid enerzijds en leefbaar anderzijds. Uiteraard vindt u de bijbehorende onderliggende thema's (zoals veiligheid, duurzaamheid en gezondheid) nader toegelicht met onze standpunten verderop in dit verkiezingsprogramma.

Verder heeft **gob** een make-over ondergaan. Een vernieuwde uitstraling, passend in deze tijd, online en offline en vooral toekomstbestendig. Samen met een verjongde ploeg mensen, die ook de komende jaren weer de belangen van de inwoners gaat behartigen en een programma vanuit het hart. Jong en oud samen voor een leefbaar en economisch sterk Sittard-Geleen in dorp én stad!

Pieter Meekels
Lijsttrekker

Visie

vanuit het

Ons programma is er voor u!

Of u nou inwoner, ondernemer, journalist, man of vrouw bent, jong of wat ouder, in dorp of stad woont; wij als **gob vinden dat onze gemeente van én voor u is.**

U leest nu ons verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018. Dit programma vertelt u dat wij samen met u verder werken aan een leefbaar en economisch sterk Sittard-Geleen. In ons programma vertellen wij u met veel plezier alles hierover.

De basis die, **vanuit ons hart**, hieraan ten grondslag ligt en waaraan we ons bestaansrecht ontleenen spreekt voor zich.

- **In Sittard-Geleen wordt iedereen geholpen die hulp nodig heeft.**
- **In Sittard-Geleen geloven wij in de kracht van de samenleving.**
- **In Sittard-Geleen geloven wij in de ontwikkeling van de stad naar een zelfvoorzienende gemeente.**

Veel leesplezier en natuurlijk heeft u vragen of wilt u hierover met ons in gesprek. U bereikt ons via info@gob-online.nl

vanuit het

leefbaar

in dorp én stad

Oprecht samen optrekken en samenwerken is hét perspectief waarmee we ervoor zorgen dat uw leefomgeving en de kwaliteit van de voorzieningen in dorp én stad zo optimaal mogelijk zijn en blijven. Dat is leefbaarheid!

U leest in ons programma dat wij veel waarde hechten aan kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, zorg en welzijn, cultuur, sport, verenigingen en voorzieningen en accommodaties. Wij geloven, **vanuit ons hart**, dat wij dat het beste kunnen realiseren samen met u! Dat houdt concreet in dat u als inwoner inspraakgelegenheden heeft, een hoge mate van inwonersparticipatie is geborgd, en dat wij als **gob** kunnen 'leunen' op de gemeenschap. Je zou ook kunnen zeggen... 'mee weten, mee denken, mee beslissen en mee doen!' Maar ook aandacht en regelgeving vanuit de overheid en financiële steun daar waar nodig is.

vanuit het

economie & werkgelegenheid

in dorp én stad

Inspanningen en resultaten; daar gaat het over als we spreken over economie en werkgelegenheid in onze gemeente. En die resultaten mogen er zijn. Wij stonden als **gob** aan de voet van de kansen én resultaten die VDL Nedcar, Chemelot en een sterk MKB hebben gecreëerd voor onze stad.

Voor de komende jaren zien we al weer volop nieuwe kansen die wij samen met u willen verzilveren. Denk hierbij aan beroepsgericht onderwijs, meer aandacht voor de onderkant van de arbeidsmarkt, nog meer inzet voor het MKB, aandacht voor duurzaamheid en kansen voor vrijetijdseconomie. Uiteraard behoeft de realisering van deze elementen ook de juiste randvoorwaarden, zoals middelen, communicatie en groei. Wij willen dit samen met u, de bedrijven, het onderwijs en de instellingen realiseren. Samen maken we, **vanuit ons hart**, daarmee Sittard-Geleen economisch nog sterker en klaar voor de toekomst.

Samen sterk

“In de binnenstad zijn nogal wat problemen met hangjongeren, drugsverslaafden en het inrijden na de sluitingstijden in het kernwinkelgebied. De veiligheid is in het geding.”

Karel Vroomen, Sittard.

Standpunt gob:

Meer toezicht en **handhaving** zou een oplossing kunnen zijn voor de veiligheidsproblematiek in de binnenstad. Wij hebben onlangs in de gemeenteraad een motie ingediend om meer **BOA's** (Buitengewoon Opsporingsambtenaren) aan te stellen.

“Ik maak me zorgen over sportcomplex Guttecoven en wat ermee gaat gebeuren.”

Kirsten Clermons, Guttecoven.

Standpunt gob:

In overleg met de dorpsraad Guttecoven en de omwonenden wordt bekeken welke initiatieven geschikt zijn voor deze locatie. Momenteel wordt er nog gevoetbald. De locatie kan voor de toekomst **herontwikkeld** worden.

*“Tijdens mijn vrijwilligerswerk bij de Engelen van Sittard-Geleen heb ik soms te maken met mensen, die behoorlijk in de problemen zitten door ziekte en baanverlies. De problemen zijn vaak niet alleen van financiële aard, maar zitten ook vaak in de relationele sfeer of zijn psychisch van aard. Vaak weten ze niet waar ze met hun problemen terecht kunnen. Wat kan het **gob** hieraan doen?”*

Wanda Schrijvers, Holtum

Standpunt gob:

Wij vinden dat de inwoner met zijn ondersteuningsvraag bij één loket terecht moet kunnen. Dit is onder meer van belang in verband met het hoge aantal **multi-problemen**, waardoor een integrale behandeling noodzakelijk is.

*“Het **gob** luistert naar je. En nog veel belangrijker, ze doen er iets mee.”*

Guissepe Mei, Munstergeleen

Standpunt gob:

Meeweten, meedenken, meebeslissen en meedoen in de samenleving, zelfstandig kunnen zijn en je eigen keuzes maken, dat is voor veel mensen belangrijk. Met andere woorden een open oor en het faciliteren naar de goede weg helpt ons de stad van de inwoners te maken.

“PGB (Persoonsgebonden Budgetten) moeten niet verkeerd worden gebruikt, maar alleen ingezet worden voor de daadwerkelijke zorg, die nodig is. Dus geen PGB voor huishoudelijke hulp, hiervoor is zorg in natura.”

Betty Hendriks-Giesberts, Geleen.

Standpunt gob:

Het aantal PGB's is inmiddels al fors teruggelopen. Door meer controle op de juiste toepassing van PGB wordt dat budget steeds beter ingezet voor de inwoners die ondersteuning in deze **zorg** nodig hebben.

“Onderzoek het bouwen van een aantal pop-up woningen, die geheel energie neutraal zijn. De prijs van zo'n woning bedraagt tussen de 1700 en 2400 EURO per m2. Bedenkers van dit soort woningen zijn te vinden op de website van www.hetkanwel.net.”

Henk Potma, Born.

Standpunt gob:

In het gemeentelijk **duurzaamheids**-beleid is onder meer vastgelegd dat geëxperimenteerd kan worden met duurzaamheidsmaatregelen, wij ondersteunen dit volledig. Er zijn inmiddels een aantal pilotpanden aangewezen waar deze maatregelen worden toegepast. De volgende stap kan een geheel energie-neutrale woning zijn.

“Diverse lantaarnpalen zijn soms wel meer dan een halfjaar defect. Wellicht kunnen de inwoners opgeroepen worden om vaker deze klachten door te geven.”

Jacques Spee, Born.

Standpunt gob:

De afhandelingstermijn van klachten over de defecte straat **verlichting** is uitermate lang. Inmiddels zijn en worden met ZIUT nieuwe afspraken gemaakt over de reparatietijd. Het helpt als inwoners vaker de klacht over defecte verlichting doorgeven.

“Als stichting Wielerbaan Geleen organiseren we wielervedstrijden. Maar we hebben ook oog voor anderen. Regelmatig zijn er acties voor het goede doel. Ook zamelden we hulppakketten in voor de vluchtelingen, die in Geleen werden opgevangen. Samen met onze burens van Glanerbloempje bieden we bovendien een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jong en oud.”

Michel van Dijke, Geleen.

Standpunt gob:

Dit sluit perfect aan bij ons uitgangspunt dat voor **verenigingen** geen korting op subsidie mag plaatsvinden, weliswaar in ruil voor een grotere bijdrage aan sociaal maatschappelijke doelstellingen.

“Als medewerker bij het Anker hoop ik dat het zwembad in stand blijft”

Jos Houben, Grevenbicht.

Standpunt gob:

Het besluit om een stedelijke **zwemvoorziening** in Glanerbrook te realiseren, betekent voor het gob niet dat het zwembad het Anker automatisch moet sluiten. In overleg met de exploitant moet bekeken worden hoe het zwembad behouden kan worden.

“Als voorzitter van de volkstuinvereniging Born heb ik gemerkt dat de gemeente alle medewerking heeft verleend bij de verzelfstandiging.”

Thei Heffels, Buchten.

Standpunt gob:

Vanuit het principe dat de **stad van de inwoners** is, ligt het voor de hand om bij dit soort privatiseringsprocessen alle hulp te bieden, die nodig is. Hierdoor kan de volkstuinvereniging op eigen benen staan.

“Het gob is de grootste lokale partij van de stad, zij hebben oog en oor voor de inwoners van alle dorpen en wijken en betrekken de mening van de inwoners bij hun standpuntbepaling.”

John Hanbeukers, Sittard

Standpunt gob:

Het gob hanteert het principe dat de **stad van de inwoners** is en dat betekent dat de inwoners volwaardig betrokken dienen te worden bij datgene wat in hun dorp en stad gebeurt.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
2. LEEFBAAR	3
Kwaliteit van voorzieningen en leefomgeving	3
Veiligheid	4
Zorg en welzijn, het brede sociale domein	4
Parkeerdruk	7
Cultuur	8
Sport	8
Verenigingen en accommodaties	8
3. ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID	9
Werk en werkgelegenheid	9
Duurzaamheid	10
Landbouw	11
Vrijtijdseconomie	11
Omgevingswet en omgevingsvisie	11
Mobiliteit	12
4. RANDVOORWAARDEN	13
Instrumenten en middelen	13
Groei	13
De stad is van de inwoners	14
gob in actie!	15

1. Inleiding

SAMEN IN SITTARD-GELEEN

Wij, politieke groepering gob, hebben ten behoeve van ons programma voor de gemeenteraadsverkiezingen voor de periode 2018-2022 een discussie gevoerd over de kernthema's van beleid. Waar gaat het om bij het functioneren als gemeentebestuur, wat wilt u als inwoner en waar kunnen we met elkaar invloed op uitoefenen? Het resultaat van deze discussie is onze keuze voor de volgende twee hoofdthema's:

Leefbaar en economie

Leefbaar als hoofdthema heeft een relatie met uw dagelijkse leefomgeving, met de kwaliteit van de voorzieningen, met de (sociale) veiligheid in de wijken en dorpen en met de sociaal-maatschappelijke omstandigheden van u als individuele inwoners (het sociaal domein) zoals zorg, gezondheid en het voorkomen en bestrijden van armoede.

Economie als hoofdthema is gerelateerd aan werk en werkgelegenheid, waardoor een goed bestaan kan worden opgebouwd en gewerkt kan worden aan goede opleidingen voor die beroepen die de bedrijven in onze stad hard nodig hebben. Economie heeft ook een relatie met duurzaamheid, niet alleen als kans voor bedrijvigheid, maar ook als mogelijkheid tot minder energieverbruik en lagere energielasten. Daarnaast liggen er natuurlijk relaties met landschap en vrije tijd. Domeinen die de komende tijd ook verder uitgewerkt moeten worden.

Verder hebben wij hoog in ons vaandel staan dat wij er willen zijn voor alle inwoners in DORP en STAD van onze gemeente; vooral samen met u en dan wel vanuit het principe dat de stad van de inwoners is! Dat betekent dat inwoners, bedrijven en instellingen in een brede dialoog richting, vorm en inhoud moeten geven aan de ontwikkeling van de stad en al haar wijken en dorpen. Dit uitgangspunt is ingegeven vanuit de situatie dat de huidige maatschappelijke ontwikkelingen het nodig hebben om de betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen om te zetten in het delen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. In feite een

VERNIEUWING van het democratisch proces. De rol van de gemeenteraad wordt nog meer het wegen van de verschillende belangen.

Daarnaast is tijdens de discussie over kernthema's ook gesproken over die onderwerpen, waar wij echt in geloven, waar we voor staan en wat we u ook daadwerkelijk kunnen beloven. In feite gaat het dan echt om hoofduitgangspunten van het bestaansrecht van onze politieke groepering **gob**:

- Als het gaat om kwetsbare groepen: **in Sittard-Geleen wordt iedereen geholpen, die hulp nodig heeft.**
- Als het gaat om de inwoners, bedrijven en instellingen: **in Sittard-Geleen geloven wij in de kracht van de samenleving.**
- Als het gaat om de stad: **in Sittard-Geleen geloven wij in de ontwikkeling van de stad naar een "zelfvoorzienende" gemeente.**

2. Leefbaar

KWALITEIT VOORZIENINGEN EN LEEFOMGEVING

Dagelijkse leefomgeving openbare ruimte

Vanuit het principe dat inwoners, bedrijven, instellingen en overheid samen moeten optrekken, geven wij in de navolgende paragraaf uitwerking aan deze samenwerking op de diverse terreinen, die betrekking hebben op de leefomgeving en de kwaliteit van de voorzieningen.

Centraal staat de dagelijkse leefomgeving van u en dat u, als inwoner, het allerbeste kunt weten wat er speelt en/of verandert dient te worden en daarvoor verantwoordelijkheid kunt nemen. Deze aanpak heeft natuurlijk gevolgen voor de wijze waarop het gemeentelijk apparaat zich dient op te stellen en daardoor ruimte kan geven voor uw initiatieven. Het gehele proces om uw betrokkenheid te vergroten bij de dagelijkse leefomgeving dient verder te worden opgepakt. Het project de Tuinman* is een prima aanzet hiervoor. Uitkomst van dat project is dat er meer aandacht moet zijn voor verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en bruikbaarheid van de openbare ruimte. Maar ook voor fleurige bermen, de aanpak van braakliggende terreinen, minder verkeersborden, de aanpak van zwerfvuil, hondenpoep en onkruidbestrijding. Dit zijn typisch zaken die samen met u aangepakt moeten worden.

Bij de uitvoering van het regulier onderhoud van de openbare ruimte vragen wij aandacht voor meer toezicht op de kwaliteit van het werk. Onderzocht moet worden of inwoners hierbij een rol kunnen vervullen. Denk daarbij aan de aanpak van illegale stortingen. Bovendien zijn wij van mening dat niet verder bezuinigd mag worden op het onderhoud en beheer van de openbare ruimte.

Bij bovengenoemde aanpak, samen met u, hoort ook een uitvoeringsorganisatie, die dicht bij u functioneert. De wijkaanpak, die overigens meer integraal wordt uitgewerkt, kenmerkt zich dan ook door een benadering die aansluit op uw wensen. Daarbij moet het mogelijk zijn om mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt meer werkritme te laten ervaren, zodat zij op termijn in staat zijn om toe te treden tot de reguliere arbeidsmarkt. Inmiddels is het duidelijk dat de centralisering van

milieuparken gepaard gaat met de realisatie van milieustations in de stadsdelen, die beschikbaar blijven voor grote afvalstromen, zoals groen, papier, plastic etc.

De integrale wijkaanpak gaat behalve over openbare ruimte ook over veiligheid in de woonomgeving en het sociaal domein. Daarbij zullen verdere experimenten met budgetoverdracht worden uitgewerkt.

Toegankelijkheid openbare ruimte

Wij willen graag extra aandacht voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte en openbare gebouwen voor gehandicapten, ouderen, maar ook ouders met kinderwagens etc. Het is goed om regelmatig te toetsen of de toegankelijkheid gewaarborgd is. Wij refereren hierbij aan het VN Verdrag Agenda 22.

Woonomgeving

Wij vinden dat er nader onderzoek moet plaatsvinden naar de behoefte van woningen voor jongeren en ouderen. Ten aanzien van de sociale doelgroep loopt inmiddels een onderzoek. Wij krijgen regelmatig signalen van inwoners dat jongeren geen kansen hebben op de woningmarkt in de eigen omgeving, omdat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Bij grote hulpbehoefte zou doorstroming naar geschikte seniorenwoningen in combinatie met zorg een oplossing kunnen zijn. Daarnaast geeft de woonbond aan dat er steeds meer woningzoekenden een beroep doen op betaalbare huurwoningen, terwijl het aantal sociale huurwoningen daalt.

gob in actie!

1. Wij willen meer toezicht en controle op uitbesteed werk in de openbare ruimte.
2. Wij willen niet verder bezuinigen op onderhoud en beheer van de openbare ruimte.
3. Wij willen mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt inzetten voor de uitvoering van onze plannen in de openbare ruimte.

*De Tuinman is het participatieproject, waarbij de inwoners hebben kunnen meepraten etc. over de openbare ruimte.

Toekomstbestendige accommodatie

Wij zijn voorstander van het principe dat de beschikbare accommodaties toekomstbestendig moeten zijn. Indien het teruglopen van het aantal inwoners tot gevolg heeft dat accommodaties een onverantwoorde leegstand kennen, geldt het principe dat kwaliteit voorgaat op nabijheid. Samenvoeging van verenigingen en afstoten van accommodaties zal in de komende jaren aan de orde van de dag zijn. In het kader van het accommodatiebeleid wordt hieraan middels pilots invulling gegeven met als resultaat toekomstbestendige kwalitatief goede accommodaties. Een van de voorbeelden waar wij ons sterk voor hebben gemaakt is de concentratie van de school en de sportvoorzieningen tussen Grevenbicht en Obbicht. Dit in navolging van Buchten en Holtum en Guttecoven en Einighausen.

gob in actie!

- 4. Wij hebben extra aandacht voor toegankelijkheid in de openbare ruimte.**
- 5. Wij willen nader onderzoek naar de behoefte van woningen voor jongeren en ouderen en sociale huurwoningen.**

VEILIGHEID

Door onze inzet is de afgelopen periode meer aandacht besteed aan het thema veiligheid. Tijdens bijeenkomsten over veiligheid in de wijken en dorpen van de stad zijn veel punten opgehaald die spelen bij onze inwoners en de bedrijven in onze stad. Via stadsdeelmanagement en politie moeten deze zaken worden opgepakt, inclusief de meer fundamentele problemen, zoals drugsrunners en dealers. Verder gaan wij ervan uit dat eventueel in onze stad aanwezige radicale elementen goed in beeld zijn en ook worden gemonitord door justitie en politie.

Ook tijdens deze bijeenkomsten zijn veel opmerkingen gemaakt over subjectieve onveiligheid, bijvoorbeeld wegens het ontbreken van verlichting of de aanwezigheid van hangjongeren. Daarbij kwam ook het thema verkeersveiligheid aan de orde. Wellicht dat een ideeënbus voor verbetervoorstellen kan helpen bij de aanpak van problemen in de dagelijkse leefomgeving. Daarnaast is het belangrijk dat de wijkagent meer dan nu zichtbaar is in de wijken en dorpen van onze stad. Wij zijn voorstander van het verder ontwikkelen van een integrale samenwerking tussen veiligheid, leefbaarheid en zorg.

Een ander punt van aandacht is nog de overlast van pakketbezorgers in de centra. Omdat daarmee de bezoekers aan de centra gehinderd worden dient hiervoor een oplossing gevonden te worden

Het thema externe veiligheid blijft voor ons hoog op de agenda staan. Met name als het gaat om het grootbedrijf. In de omgeving van Chemelot dient alles in het werk gesteld te worden om de overschrijding van de externe veiligheidscontouren terug te dringen.

Tenslotte het thema handhaving. Wij hebben in het verleden gepleit voor meer BOA's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar), die ook in de wijken en dorpen van de stad aanwezig kunnen zijn om samen met u en bedrijven het leef- en woonklimaat te bevorderen. Experimenten met vrijwilligers op dit punt zullen ondersteund worden. Verder dient er meer aandacht gegeven te worden aan het actief terugkoppelen van acties na klachten en meldingen door handhaving van de gemeente en politie. Preventieve maatregelen zoals cameratoezicht worden ondersteund.

gob in actie!

- 6. Wij willen een ideeënbus instellen ten behoeve van verbetervoorstellen voor (verkeers)veiligheid.**
- 7. Onderzoek is nodig naar oplossingen voor overlast van pakketbezorgers in de centra.**

ZORG EN WELZIJN, HET BREDE SOCIALE DOMEIN

Wij streven naar een inclusieve samenleving. In de inclusieve samenleving kan iedereen naar vermogen meedoen en is de zorg voor elkaar en het welzijn met elkaar van essentieel belang. Het op weg helpen van mensen staat centraal, vanuit de gedachte dat ieder mens even waardevol is.

Positieve gezondheid

Mensen hechten veel waarde aan een goede gezondheid. Een goede gezondheid is geen doel op zich, maar wel van belang om de dingen te kunnen doen die je graag wil. Meedoen in de samenleving, zelfstandig kunnen zijn en je eigen keuzes maken; dat is voor veel mensen belangrijk. Gezondheid gaat tegenwoordig vooral om het vermogen je aan te passen aan de uitdagingen van het leven en zelf de

regie te voeren op je leven. Dit wordt Positieve Gezondheid genoemd. Gezondheid wordt dan meer gezien in termen als veerkracht, functioneren en participatie, dan in termen van somatische en psychische aard.

Het besef groeit dat voor een gezonde regio gezonde inwoners nodig zijn. Goed opgeleid personeel en gezonde werknemers zijn belangrijk om de regio te versterken en de economische ontwikkeling verder te bevorderen. Gezonde mensen hebben meer grip op hun leven en kunnen maatschappelijk bijdragen. Gezonde en actieve inwoners doen bovendien minder vaak een beroep op de overheid. Gezondheid is dus een middel om de zelfredzaamheid en participatie te vergroten. De aanpak richt zich dan ook op het ondersteunen en bevorderen van de regio van u als inwoner. Een gezonde leefstijl en leefomgeving zijn van belang voor een goede gezondheid. Daarom is het zo belangrijk dat mensen zo gezond mogelijk kunnen leven en daardoor actief kunnen bijdragen aan het leefbaar houden van hun wijk.

Preventie

Zuid-Limburg heeft de ambitie uitgesproken de gezondheidsachterstand ten opzichte van de rest van het land zo snel mogelijk in te halen. Wij ondersteunen deze ambitie. De oorzaken van de achterstand zijn divers en de oplossingen dus ook. De oplossingen liggen met name op het terrein van opvoeding, onderwijs en werk. Samenwerking tussen de beleidsterreinen is dus nodig om een trendbreuk te realiseren. Dit begint met een integrale kijk op het brede sociale domein.

Het is van belang inzicht te krijgen in de belangrijkste gegevens van een wijk. Hiertoe dient per wijk een wijkprofiel opgesteld te worden (waarin o.a. de mate van maatschappelijke participatie, opleidingsniveau, inkomensniveau, fysieke en sociale omgevingsfactoren, veiligheidsgevoel en leefbaarheid worden opgenomen). Dit is een middel om in gesprek te gaan met andere partijen en met inwoners. Met de inzichten van het profiel kun wij met inwoners prioriteiten kiezen voor een gezamenlijke aanpak en voor gezondheidsbeleid in wijk en dorp (zoals de aanpak in Lindenheuvel). Een gezonde werkvloer, een gezonde (sport)kantine en gezonde voeding op scholen kunnen onderdeel zijn van de aanpak.

Informele zorg

Preventie staat dus voorop. We realiseren ons echter dat er altijd mensen zullen zijn die, kortdurend of structureel, op zorg en hulp van anderen aangewezen zijn. Hier neemt de informele zorg door vrijwilligers en mantelzorgers een cruciale plaats in.

Om de informele zorg optimaal te laten functioneren is het essentieel dat mantelzorgers en zorgvrijwilligers de aandacht, ondersteuning en waardering krijgen die zij nodig hebben voor hun werk.

Door het bieden van deze ondersteuning wordt hun weerbaarheid vergroot, waardoor er minder kans bestaat op overbelasting. Ook worden zij geholpen met de wirwar aan regelgeving waar zij mee te maken hebben/krijgen. Wij ondersteunen de voorgenomen oprichting van een Knooppunt Informele Zorg, waar alle deskundigheid, kennis en ervaring op het gebied van informele zorg is gebundeld. Dit knooppunt kan als vraagbaak en richtingwijzer functioneren voor mantelzorgers en vrijwilligers. Het knooppunt dient op een proactieve wijze de mantelzorgers en vrijwilligers op te zoeken. Het knooppunt moet informele zorgers in staat stellen om zorg te (blijven) geven. Belangrijk onderdeel hiervan is het ondersteunen van zelfhulp door ervaringsdeskundigen. Zelfhulp gaat over het delen van ervaringen van mensen rond een onderwerp, met als doel van elkaar te leren en beter met een bepaalde situatie om te gaan.

Voorliggende voorzieningen

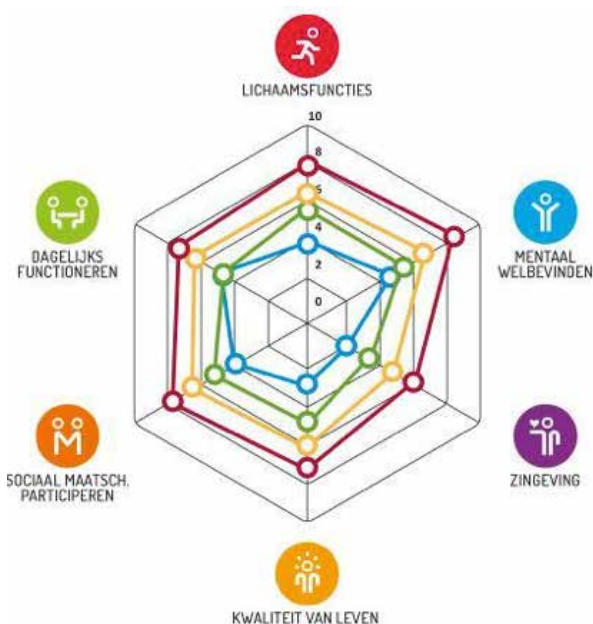
Het voorliggend veld zijn alle (al dan niet door de gemeente gefinancierde) collectieve en individuele voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn en waarvoor geen indicatie van de gemeente nodig is. Denk hierbij aan welzijnsorganisaties, vrijwilligersorganisaties of de fysiotherapeut. In een inclusieve samenleving staat het op weg helpen van mensen centraal, vanuit de gedachte dat ieder mens even waardevol is. De ondersteuning in het voorliggend veld staat daarbij in het teken van activering en preventie. Nu kijken organisaties nog te veel naar eigen functies en rollen, daardoor is de ondersteuning vaak op zichzelf staand en ontbreekt onderlinge afstemming. Voorliggende voorzieningen moeten veel meer in samenhang worden gezien, ook in relatie tot leefbaarheid en veiligheid in buurten. Hierbij dient een nadrukkelijke koppeling te worden gelegd naar het bestaande verenigingsleven, die vaak onbewust een voorliggende voorziening vormen. Subsiëring van verenigingen moet dan ook veel meer worden gezien vanuit de rol die een vereniging heeft met betrekking tot ontmoeting, participatie en versterking van sociale cohesie. De diverse netwerken en voorliggende voorzieningen die in een wijk of dorp functioneren, dienen inzichtelijk te worden gemaakt om te komen tot een effectievere en efficiëntere inzet.

Ondersteuning door de gemeente

Zoals eerder al aangegeven streven wij naar een inclusieve samenleving. Hierin dienen de kwetsbare inwoners bijzondere aandacht en ondersteuning te krijgen om zo deel te kunnen blijven uitmaken van onze samenleving. Een samenleving waar iedereen tot recht kan/moet komen en waar het niet uitmaakt welk(e) culturele achtergrond, gender, leeftijd, talent of kwetsbaarheid iemand heeft. Sinds 2015 is de gemeente ook verantwoordelijk voor de jeugdzorg, de uitvoering van de participatiewet en de wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In combinatie met de (preventieve) zorgtaken die al langer tot de gemeentelijke taak horen, heeft de gemeente hiermee een breed palet aan ondersteuningsmogelijkheden in handen voor inwoners die (tijdelijk) zijn aangewezen op ondersteuning.

Eén loket principe voor toegang tot ondersteuning

Op dit moment is er per taakgebied een afzonderlijke toegang ("loket") tot de ondersteuning die de gemeente biedt. Wij vinden dat u met uw ondersteuningsvraag bij één loket terecht moet kunnen. Dit is onder meer van belang in verband met het hoge aantal multi-problemen. De integrale behandeling van een vraag/probleem mag en kan nooit de zorg van de inwoner zijn. De gemeente dient betekenisvol aanwezig te zijn en u op weg te helpen en perspectief te bieden. Daartoe dienen de diverse aanspreekpunten verdergaande bevoegdheden te hebben. Oplossingsmogelijkheden binnen het brede sociale domein moeten in samenhang worden gezien waarbij zolang en zoveel mogelijk de regie bij u, de inwoner, blijft. Hierbij vormen de 6 pijlers van Positieve Gezondheid een rode draad. Zie onderstaand schema.

Wij zullen ons dan ook sterk maken voor invoering en uitbouw van dit één loketprincipe.

Maatschappelijke ondersteuning

Indien u zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) nodig heeft, moet u deze zorg en ondersteuning ontvangen. Het moeten betalen van een noodzakelijke eigen bijdrage mag nooit aanleiding zijn om deze zorg en ondersteuning te mijden. Zorgmijding zal namelijk altijd leiden tot meer en duurdere zorg en ondersteuning.

Het nieuwe kabinet heeft wijzigingen aangekondigd in het huidige stelsel van de (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage. Wij zijn niet tégen een eigen bijdrage, maar vóór maatwerk, zeker voor inwoners met een inkomensgrondslag tussen het sociaal minimum en 1 x modaal. Deze groep inwoners is namelijk de groep die buiten alle financiële ondersteuningsregelingen valt, maar wel de volledige lasten moet dragen. In het regeerakkoord wordt vermeld dat er met ingang van 1 januari 2019 een abonnementstarief komt van €17,50 per 4 weken voor huishoudens, die gebruik maken van de WMO-voorzieningen. Maatwerk blijft mogelijk.

Jeugd

De jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg zitten in Zuid-Limburg nog volop in een transformatiefase. Na de decentralisatie, waarbij de inrichting volgens de nieuwe jeugdwet centraal stond, is er nu de kans om de doorontwikkeling van het jeugd domein verder vorm en inhoud te geven. Hierbij dienen de "oude taken" (preventieve jeugdgezondheidszorg) en de "nieuwe taken" (jeugdwet) nadrukkelijker in samenhang te worden gezien. Verbindingen tussen de jeugdgezondheidszorg en andere activiteiten in het sociaal (jeugd)domein kunnen voor een lokaal dynamisch en samenhangend jeugd stelsel zorgen, waarmee kinderen, indien zij dat nodig hebben, optimaal ondersteund en geholpen worden. Ook hierbij geldt dat er een verschuiving dient plaats te vinden van zware zorg naar preventie en vroegtijdige ondersteuning.

Vanuit de gewenste inclusieve samenleving dient te worden bevorderd dat kinderen met een kwetsbaarheid op alle scholen terecht kunnen. In samenwerking met basisscholen en middelbare scholen moet worden bekeken hoe passende begeleiding kan worden geboden.

Inkomensondersteuning

In Sittard-Geleen moet u kunnen beschikken over een besteedbaar inkomen waarvan op een fatsoenlijke

manier kan worden geleefd. Dit vereist onder andere een adequate aanpak van de bestrijding van (stille) armoede en de sanering van schulden. Bijzondere aandacht moet hierbij uitgaan naar kinderen. Het kind/de jeugdige maakt enerzijds deel uit van het gezin waarin het opgroeit en zich ontwikkelt en is anderzijds een individu binnen zijn straat/ buurt/wijk. Micro/kleinschalige samenlevingen die ieder op hun eigen wijze invloed hebben op de ontwikkeling van het kind/jeugdige. De aandacht moet dan ook niet alleen uitgaan naar het kind/jeugdige als individu, maar nog meer naar deze micro-samenleving waarin het zich ontwikkelt. Wij ondersteunen dan ook het initiatief van de “Kinderwijkraad” en het “Gezinsbudget” en zullen ons inzetten om hiervoor langdurig over voldoende financiële middelen te kunnen beschikken. Deze initiatieven zullen in de komende jaren verder moeten worden uitgebouwd en worden geïmplementeerd in de hele gemeente. In het regeerakkoord wordt een aantal maatregelen genoemd om mensen met schulden effectiever te helpen. Inzet is om gezamenlijk te komen tot een vernieuwende en effectievere schuldenaanpak.

Bij het terugdringen van (stille) armoede is de sanering van schulden een essentieel onderdeel. De samenwerking/coördinatie tussen de inwoner die in de schulden zit, de schuldeisers, de Kredietbank en de ziektekostenverzekeraars moet hierbij worden verbeterd. In het bijzonder is hierbij de rol van de ziektekostenverzekeraars van groot belang. Door schulden worden inwoners door de ziektekostenverzekeraars immers vaak uitgesloten van de verzekering van aanvullende vergoedingen, zoals tandarts & bril. Dit soort voorzieningen zijn vaak wel noodzakelijk voor het verkrijgen/behouden van hun positie in de samenleving, bijv. bij het solliciteren en het gezond blijven. Op grond van hun inkomen komen ze vaak niet in aanmerking voor Bijzondere Bijstand. De gemeente dient een proactieve positie in te nemen om de inwoners die daarvoor in aanmerking komen onder te brengen in de collectieve zorgverzekering die is afgesloten met een zorgverzekeraar. Er zal bij sanering van schulden naar maatwerkoplossingen moeten worden gezocht, waarbij de regels geen keurslijf mogen zijn. Het schuldenvrij maken van een inwoner is essentieel en heeft een groot en positief maatschappelijk effect op de inwoner en zijn directe leefomgeving en laat hem een volwaardig lid zijn en blijven van onze samenleving. Bijzondere aandacht dient er te zijn voor die inwoners die buiten de ondersteunende financiële regelingen vallen, maar op grond van hun gezondheid hoge zorg- en reiskosten hebben die niet worden vergoed. Door deze hoge zorg- en reiskosten dreigen deze inwoners af te glijden naar armoede

en hierdoor in een vicieuze cirkel terecht te komen. Tijdens het traject van (stille) armoedebestrijding en/of schuldsanering zullen de betrokkenen moeten worden begeleid in het verantwoord omgaan met hun financiële middelen. Een kleine investering aan de voorzijde heeft ook hier een hoog rendement aan de achterzijde. Wij streven er dan ook naar om, dreigende, (stille) armoede en schulden van de sociaal zwakkere inwoners van onze gemeente op adequate wijze terug te dringen.

Wij staan positief ten opzichte van lokale initiatieven die mensen met een kleine beurs ondersteunen, zoals bijvoorbeeld de voedselbank, de speelgoedbank, de Engele van Zitterd-Gelaen en het Glanerbloempje. Waar nodig moeten deze worden ondersteund in de uitoefening van hun werk.

gob in actie!

- 8. Wij willen 1 loket instellen ten behoeve van ondersteuningsvragen van inwoners.**
- 9. Wij ondersteunen lokale initiatieven die mensen met een kleine beurs helpen.**
- 10. Wij willen graag een wijkprofiel opstellen zodat er inzicht kan komen in de belangrijkste gegevens van een wijk.**
- 11. Wij ondersteunen de voorgenomen oprichting van een Knooppunt Informele Zorg.**
- 12. Wij willen graag de diverse netwerken en voorliggende voorzieningen die in een wijk of dorp functioneren inzichtelijk maken om te komen tot een effectievere en efficiëntere inzet voor voorliggende voorzieningen.**
- 13. Wij vinden dat kinderen met een kwetsbaarheid op alle scholen terecht moeten kunnen.**
- 14. Wij willen dreigende (stille) armoede en schulden van de sociaal zwakkere inwoners terugdringen.**

PARKEERDRUK

Wij constateren dat er in toenemende mate sprake is van parkeerdruk in bepaalde straten in de wijken en dorpen van onze stad. De inrichting van de openbare ruimte is gebaseerd op een vroegere situatie qua autobezit. Hiervoor dienen, in overleg met u, oplossingen gezocht te worden. Een tweede punt is het toenemend parkeren van eigen vrachtauto's, caravans en campers in woonwijken. Hiervoor is het noodzakelijk meer handhavend op te treden.

gob in actie!

- 15. Wij willen oplossingen zoeken voor parkeerdruk in straten van wijken en dorpen.**
- 16. Wij willen een betere handhaving voor foutief geparkeerde vrachtwagens, caravans en campers.**

CULTUUR

Onderdeel van een interessante woon- en leefomgeving voor jong en oud is ook een adequaat cultureel klimaat c.q. voorzieningenniveau. De professionele kunst en cultuur is ondergebracht bij het cultuurbedrijf de Domijnen. Recentelijk zijn afspraken gemaakt over de integratie van het muziekonderwijs en het poppodium Volt. Het is verstandig om de voortgang hiervan te evalueren, met name als het gaat over de integrale programmering en betrokkenheid van onze inwoners hierbij.

gob in actie!

- 17. Wij willen een evaluatie over de voortgang van de integrale programmering van Cultuurbedrijf de Domijnen en de betrokkenheid van onze inwoners hierbij.**

SPORT

Ons primaire aandachtspunt is de zogenaamde breedtesport inclusief een basisniveau van accommodaties voor deze sportbeoefening. Toekomstbestendige sportverenigingen dienen dan ook voorzien te zijn van kwalitatief goede accommodaties, denk daarbij onder meer aan kunstgrasvelden. Ten aanzien van zwemaccommodaties in onze gemeente zijn wij van mening dat deze gehandhaafd dienen te worden, uiteraard voorzien van een onderbouwing van de toekomstbestendigheid. Indien er sprake is van 1 centrale stedelijke zwem- en ijsvoorziening, kiezen wij voor locatie Glanerbrook en zal met de exploitanten van het Anker en de Hateboer overleg plaatsvinden over de mogelijkheden van instandhouding. Wij vinden verder dat de wielervedbaan bij Glanerbrook behouden moet blijven.

gob in actie!

- 18. Wij zijn voor handhaving van de diverse zwemaccommodaties mits deze zijn voorzien van een onderbouwing op toekomstbestendigheid.**

VERENIGINGEN EN ACCOMMODATIES

Wij hebben op dit punt een drietal uitgangspunten vastgesteld, te weten:

- Wij zijn van mening dat er geen korting mag plaatsvinden op subsidies van verenigingen en instellingen onder de voorwaarde dat de doelstellingen en activiteiten nog meer moeten bijdragen aan het functioneren van de samenleving.
- Verder zijn wij van mening dat vanwege de toenemende complexiteit van bestuurlijk handelen bij verenigingen en instellingen de gemeente moet ondersteunen en faciliteren. Daarbij zouden post-actieven (zoals gepensioneerden) een grote rol kunnen spelen.
- Tenslotte zien wij de inwonersaantallen zodanig verminderen dat aanwas van leden zienderogen afneemt en dus de samenwerking c.q. samenvoeging van verenigingen en dus ook accommodaties niet te voorkomen is. Wij zijn van mening dat hiervoor tijdig actie moet worden ondernomen door de verantwoordelijke verenigingsbestuurders. Toekomstbestendige verenigingen en stichtingen moeten worden gestimuleerd door de gemeente.

gob in actie!

- 19. Wij willen geen korting op subsidie van verenigingen in ruil voor een grotere bijdrage aan sociaal maatschappelijke doelstellingen.**

3. Economie en werkgelegenheid

WERK EN WERKGELEGENHEID

De investeringen door de overheid in economische structuurversterking hebben de nodige resultaten opgeleverd. Bij VDL Nedcar werken inmiddels meer dan 6000 mensen en bij de Chemelot site en campus meer dan 8000 mensen en ongeveer 2000 studenten. Op Holtum Noord werken meer dan 1000 mensen waarbij bij de meest recente uitbreiding ook uitgegaan mag worden van ongeveer 1000 mensen. Dan hebben we het nog niet over het klein- en middenbedrijf, waar vele duizenden mensen in deze stad hun emplot vinden. Ook de investeringen in de economische samenwerking in Zuid-Limburg in LED-verband (Limburg Economic Development) hebben geleid tot veel extra bruto regionaal product en werkgelegenheid.

Wij willen kansen geven aan meer werkgelegenheid, voor de lange duur en vooral ook voor de toekomstige generaties. De essentiële vraag die beantwoord dient te worden is, of wij ook voldoende mensen beschikbaar hebben voor deze inmiddels overspannen arbeidsmarkt (de vraag naar arbeid is groter dan het aanbod van arbeid). Het werkgelegenheidsproject VDL Nedcar heeft geleid tot een geweldig resultaat. Vele mensen uit de bijstand werken inmiddels bij VDL Nedcar. Maar hoe moet het verder? En heeft het kleinere MKB last van de grote vraag van het grootbedrijf en hoe kan dat opgelost worden? Er zal extra energie ingezet moeten worden om mensen in de bijstand, de arbeidsgehandicapten en (oud)wsw-ers te begeleiden naar regulier werk of in overleg met werkgevers het werk zodanig aan te passen dat deze mensen ook kunnen werken. Een goed voorbeeld is Emma Shoes*, waar het werkproces fysiek wordt aangepast. Hier zullen ondernemers, werkgeversservicepunten en overheid de handen in elkaar moeten slaan. In Zuid-Limburgs verband wordt middels het project Arbeidsmarkt Andersom aandacht besteed aan het opstellen van sectorplannen die deze problematiek integraal aanpakken in diverse sectoren, zoals zorg, automotive, techniek, logistiek etc.

*Emma Shoes is een bedrijf in Parkstad, dat veel werkt met mensen met een arbeidsbeperking.

gob in actie!

20. Wij willen extra inspanning om ervoor te zorgen dat mensen in de bijstand, arbeidsgehandicapten en (oud) wsw-ers begeleid worden naar regulier en/of passend werk.

Beroepsgericht onderwijs

Er dient extra aandacht te zijn bij de onderwijs- en kennisinstellingen in de regio voor het thema vraaggericht onderwijs. Dit is gebaseerd op die opleidingen, die de werkgevers in deze regio vragen. Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo en vakmanschapsroutes dienen verder te worden uitgewerkt. Vandaar dat wij de centrale huisvesting van Dacapo plus techniekplein van harte ondersteunen. Diverse werkgevers kennen inmiddels vormen van bedrijfsscholen, denk maar aan VDL Nedcar en ook MKB-bedrijven tonen reeds initiatief. Het is daarom zaak dat de reguliere kennisinstellingen zo snel mogelijk hierop inspelen.

gob in actie!

21. Wij vragen reguliere kennisinstellingen in te spelen op vraaggericht onderwijs en de specifieke behoefte naar vmbo-mbo en vakmanschapsleerlijnen.

MKB

In ons economisch landschap bevinden zich dus grote internationale ondernemingen op het gebied van logistiek, chemie en automotive. Daarnaast werken meer dan 3000 midden- en kleinbedrijven met hun vele medewerkers aan de meer lokale economie en waar

mogelijk ook over de grenzen. Tenslotte zijn er ook nog vele ZZP'ers die ervoor gekozen hebben om zelfstandig met hun energie en ervaring binnen een breed gamma de lokale economie te versterken. Onze industrie- en stadsuitstraling geven een gezonde en dynamische aantrekkingskracht voor u en voor bezoekers die hier hun geld willen besteden.

Extra aandacht dient er te zijn voor het midden- en kleinbedrijf. Het initiatief van LED (Limburg Economic Development) om te komen tot een integrale MKB-aanpak verdient ondersteuning. Inmiddels is Ondernemend Limburg opdrachtgever van dit project. Het gaat erom dat er niet alleen een verzamelpunt is van informatie van alle hulpbronnen voor het MKB, maar dat er ook fysieke ondersteuning van adviseurs is ten aanzien van bedrijfsvoering en business-case. Deze adviseurs tillen ook het innovatief vermogen van bedrijven naar een hoger niveau. Waarbij een en ander uiteraard gebaseerd is op de principes van gedeelde verantwoordelijkheid en meetbare doelstellingen. Daarbij zal ook een relatie worden gelegd met het SLIMhuis (faciliteit voor het MKB), dat in subregionaal verband functioneert, evenals ondersteuning bij Parkmanagement ten aanzien van bedrijventerreinen of Centrummanagement in de centra.

De structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg geeft aan hoe om te gaan met leegstand boven de frictieleegstand ten aanzien van detailhandel, kantoren en bedrijfsterreinen. Het is zaak om de komende maanden een uitvoeringsplan op te stellen, zodat leegstand kan worden opgelost en nieuwe functies worden ingevuld.

gob in actie!

- 22. Wij zetten ons in voor permanente ondersteuning van het midden en klein bedrijf.**
- 23. Wij willen graag een uitvoeringsplan voor de aanpak van leegstand in de detailhandel, kantoren en op de bedrijventerreinen.**

Gebiedsontwikkelingen

Zowel bij VDL Nedcar als ook bij Chemelot wordt een proces gevolgd met betrekking tot gebiedsontwikkelingen. Bij VDL Nedcar geldt als achtergrond de verankering van de automotive en wat daarvoor nodig is. Bij Chemelot is de visie Chemelot 2025 vastgesteld, die nu wordt uitgewerkt ten aanzien van de site en de uitbreiding van de campus. Belangrijk daarbij is dat de mogelijke economische

ontwikkelingen goed afgewogen moeten worden ten opzichte van de leefbaarheid van de omliggende kernen. Evenwicht hierin is van essentieel belang. Hierbij dient het ALARA principe (Engelse term voor: zo laag als redelijkerwijs haalbaar is) te worden toegepast met het doel het gezondheidsrisico zo laag mogelijk te houden. Wij hebben in de gemeenteraad een motie ingediend, die momenteel door het college van Burgemeester en Wethouders wordt uitgewerkt. Deze motie gaat over het evenwicht tussen de economische ontwikkeling en de impact daarvan op leefbaarheid. Onderdeel hiervan kan zijn meer woningbouw in de omliggende wijken en dorpen, voorkoming van overlast door toenemend verkeer, goede ontsluiting naar recreatieve gebieden etc. Verder dient de ladder van duurzame verstedelijking in acht te worden genomen. Primair daarin is het aanwenden van leegstaande bedrijventerreinen, voordat er nieuwe terreinen worden ontwikkeld. Bijzondere aandacht verdient de ontwikkeling van de Lexy en Graetheide. Uitgangspunt is het raadsbesluit Graetheide Groen. Tenslotte dient er bij deze ontwikkelingen aandacht te zijn voor korte lijnen met de omgeving, waar de inwoners terecht kunnen voor alle vragen, door middel van één loket cq aanspreekpunt.

Ervan uitgaande dat deze gebiedsontwikkelingen in de toekomst tot uitvoering komen, is het noodzakelijk om te komen tot een gedegen mobiliteitsonderzoek als gevolg van meer personenvervoer, maar zeker ook vrachtverkeer. Er is op dit moment al vaak sprake van opstoppingen met zeer gevaarlijke situaties. Vervoerders en opdrachtgevers dienen in de oplossing van dit soort problemen hun verantwoordelijkheid te nemen.

gob in actie!

- 24. Wij willen een evenwichtige benadering tussen economische ontwikkeling en leefbaarheid.**
- 25. Wij vinden een mobiliteitsonderzoek over de gevolgen van de gebiedsontwikkelingen (VDL Nedcar en Chemelot) belangrijk.**

DUURZAAMHEID

In het regeerakkoord 2017-2021 wordt de investeringsagenda naar een duurzaam Nederland, van VNG, IPO en UvW*, grotendeels overgenomen en is er sprake van een duidelijke gemeentelijke regierol. Samenwerking met andere overheden en

*Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen.

maatschappelijke partners komt nog meer centraal te staan. Van gemeenten wordt een flinke inzet gevraagd op de samenwerking met andere partijen en op het betrekken van de maatschappij bij de energietransitie. Aspecten zoals verduurzaming van de gebouwde omgeving, mobiliteit, energiebesparing bij bedrijven en het tegengaan van hitte en droogte zullen verder worden uitgewerkt. Wij zijn van mening dat energiebesparing zoveel als mogelijk ten gunste van u moet komen en dat duurzaamheidsmaatregelen genomen door inwoners moet worden gestimuleerd. Op weg naar een nieuwe samenleving in 2025 willen wij ook nieuwe technologieën, die meer bekend zijn onder de noemer free energy in beschouwing nemen (www.free-energy4all.nl). Daarnaast dient hergebruik verder gestimuleerd te worden. Voor zover mogelijk dienen ook de aanbevelingen van Bouwend Nederland betrokken te worden, zoals gezonde en duurzame scholen, inzet van lokale en regionale bedrijven en het verder toepassen van social return on investment, waarbij ook het maatschappelijke rendement zichtbaar wordt gemaakt.

gob in actie!

- 26. Wij stimuleren graag duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door inwoners.**
- 27. Wij zijn voor nieuwe technologieën en ontwikkelingen die duurzaamheid van onze samenleving bevorderen en daarmee maatschappelijk rendement creëren.**

LANDBOUW

Wij zijn terughoudend tegenover het omvormen van landbouwgrond naar nieuwe natuur. Uiteraard is dit ingegeven vanuit de terugloop van geschikte landbouwgronden. Indien de eigenaar van landbouwgronden deze een andere bestemming wil geven, zal alle inzet gepleegd moeten worden om gronden te compenseren of zoveel mogelijk te behouden.

gob in actie!

- 28. Wij zijn voor behoud van landbouwgrond en/of compensatie bij wijziging van bestemming.**

VRIJETIJDSECONOMIE

Nadat de gemeente Sittard-Geleen als economische motorfunctie vooral zakelijk toerisme mocht ontvangen, is vastgesteld dat de laatste jaren sprake is van een toename van bezoekers aan evenementen en vooral het cultuur historisch erfgoed van onze stad. Toon Hermans, maar ook grote evenementen zorgen voor vele bezoekers. Wij zijn van mening dat er voldoende kansen zijn om het toeristisch bezoek aan de stad te intensiveren. Goede infrastructurele verbindingen naar het Duitse achterland bieden grote kansen. Een bezoek aan het cultuur historisch hart van de stad in combinatie met een bezoek aan de VDL Nedcar fabriek waar MINI's en BMW's worden gemaakt, geeft interessante mogelijkheden.

Wij geloven dat wij nog meer onze stad moeten promoten bij onze Duitse en Belgische burens. Ook de uitwerking van het recreatief verblijven in de omgeving van de Geleenbeek, het rivierenpark Grensmaas, kasteel Limbricht en een bezoek aan het Dierenpark Born bieden kansen. Wij zijn van mening dat vanuit vrijetijdseconomie nadere uitwerking zou kunnen plaatsvinden samen met ondernemers en natuurorganisaties.

gob in actie!

- 29. Wij willen de kansen van vrijetijdseconomie in Sittard-Geleen uitwerken.**

OMGEVINGSWET EN OMGEVINGSVISIE

Met de nieuwe omgevingswet krijgen gemeenten meer verantwoordelijkheden, meer instrumenten en meer vrijheid in het ruimtelijk beleid en het woonbeleid. Dat biedt mogelijkheden tot regionaal en lokaal maatwerk om te sturen op omvang, samenstelling en kwaliteit van de woningbouwproductie. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2021. De einddatum van de transitie verandert echter niet (2029). Bij de omzetting van bestaande wetten naar de Omgevingswet blijft uitgangspunt beleidsneutraliteit. Wel krijgt de gemeente te maken met nieuw beleid en regelgeving op het gebied van klimaat en wonen. In het regeerakkoord staat de ambitie van de regering op deze terreinen zoals een aanscherping van de EU-ambitie ten aanzien van het klimaat en het aanjagen van de woningbouwproductie.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie is beleidsmatig de richting aangegeven van de ruimtelijk economische ontwikkeling van de stad. Een en ander is onder meer gebaseerd op demografische ontwikkelingen. Het is zaak om voor de komende raadsperiode een integraal uitvoeringsplan op te stellen met de nodige prioriteiten. Daarbij dient ook de flexibilisering van de bestemmingsplannen te worden betrokken. De ingestelde ambtelijke taskforce adviseert over de functies van leegstaande niet-strategische gebouwen of gebieden. Hierbij dient evenwicht gezocht te worden tussen visie en waarde. Locaties van leegstaande schoolgebouwen, zoals in Guttecoven en Holtum, dienen herontwikkeld te worden.

gob in actie!

30. Wij willen een integraal uitvoeringsplan opstellen voor de omgevingsvisie.

gob in actie!

- 31. Wij willen de verkeersknelpunten, zoals Via Timmer – Ophoven, Middenweg ter hoogte van Hoogveld en op- en afrit N297 ter hoogte van Industriepark Noord oplossen.**
- 32. Wij willen een nieuw mobiliteitsplan opzetten met analyse en plan van aanpak voor elke wijk.**

MOBILITEIT

Ten aanzien van het thema mobiliteit is er sprake van een aantal knelpunten in de weginfrastructuur, zoals het rechte trekken van Via Timmers in Ophoven, de onderbreking van de Middenweg ter hoogte van Hoogveld en de op- en afritten van de N297 ter hoogte van Nieuwstadt en Industriepark Noord. Wij zijn van mening dat deze knelpunten prioriteit verdienen.

In een aantal wijken en dorpen is waarneembare verkeersveiligheidsproblematiek. Wij willen een nieuw mobiliteitsplan opzetten, waarin de ontsluiting van elke wijk wordt geanalyseerd vergezeld van een plan van aanpak qua maatregelen.

Ook het regeerakkoord spreekt over een extra impuls ten aanzien van veilige fietspaden. Wij vinden dat dat de prioriteitenlijst van de aanpak van fietspaden verder uitgevoerd moet worden.

4. Randvoorwaarden

INSTRUMENTEN EN MIDDELEN

Voor het waarmaken van onze visie en uitgangspunten zijn natuurlijk de nodige instrumenten en middelen nodig. Een vernieuwende aanpak op basis van het delen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met inwoners, bedrijven en instellingen en ten behoeve van de ontwikkeling van de stad. Hiervoor is het noodzakelijk dat het gemeentelijk apparaat gaat functioneren vanuit deze vernieuwde gedachte en vanuit een andere mindset de uitwerking van de benodigde stappen samen met u, bedrijven en instellingen vormgeeft.

Middelen

En natuurlijk is er ook geld nodig om deze vernieuwde aanpak vorm en inhoud te geven. De huidige meerjarenbegroting sluit dankzij een toename van de financiële middelen van het rijk en dat betekent dat extra geld vrijgemaakt moet worden door bestaand beleid te vervangen, door een meer ondernemende stijl te hanteren én door te kijken wat de samenleving kan oppakken. Een meer ondernemende stijl betekent dat, meer dan voorheen, een beroep mag worden gedaan op partners in het project of programma. Verder is een concretere formulering nodig over welke maatschappelijke en meetbare effecten behaald dienen te worden met de betreffende investering. Daarnaast moet bekeken worden welke taken een meer regionaal of provinciaal karakter dragen, zodat die overgeheveld kunnen worden naar het provinciaal bestuur, zoals bijvoorbeeld de sportzone Limburg of de sanering van de sociale werkvoorziening.

Communicatie

Tenslotte vinden wij dat de grote hoeveelheden beleid, die zijn vastgelegd in beleidsnota's, omgevingsvisie, structuurvisies en dergelijke, omgezet moeten worden in samenhangende uitvoeringsprogramma's en projecten met duidelijke prioriteiten én gedragen moeten worden door u, bedrijven en instellingen in de stad.

Dit alles kan niet zonder uitstekende communicatie. Communicatie, die afgestemd dient te zijn op de doelgroepen en op de inhoud met een duidelijke communicatiefilosofie, met diverse communicatiekanalen en -middelen en vooral als continu proces. Boven alles is van belang de houding ten opzichte van u, onze inwoners. Vanuit het principe "de stad is van de inwoners" bepaalt u welke informatie voor u van belang is.

gob in actie!

- 33. Wij willen een meer ondernemende financiële aanpak van projecten.
- 34. Wij willen de reeds vastgestelde beleidsnota's, omgevingsvisie, structuurvisies en dergelijke omgezet zien worden in uitvoeringsprogramma's met prioriteiten en gedragen door inwoners, bedrijven en instellingen.

GROEI

Wij hebben een visie op de ontwikkeling van de stad. Bij de herindeling in 2001 is deze stad Sittard-Geleen ontstaan om zich te ontwikkelen tot een sterke economische motor voor Zuid- en Midden-Limburg. Bedrijven zoals VDL Nedcar, Chemelot (Brightlands campus en chemie-site) en het multi-modaal logistiek centrum Holtum Noord zijn belangrijke pijlers voor deze ontwikkeling. De inspanningen van de stad, bijvoorbeeld middels de gebiedsontwikkelingen automotive en chemie, staan echter niet in verhouding tot datgene wat deze stad kan dragen. Inhoudelijk en financieel kost dit extra inspanningen. Bij de herindeling had deze gemeente 98.500 inwoners met een perspectief op 100.000+, echter door de demografische ontwikkelingen is het inwonertal gedaald met 5.000. Dit heeft effecten voor de financiële mogelijkheden van de stad. Daarom zijn wij voorstander van groei. Groei met als doel die sterke economische motor verder vorm te geven en werkgelegenheid te bevorderen. Dit kan door meer werkenden over te halen in Sittard-Geleen te komen wonen, maar ook door grenscorrecties door omliggende kernen, die een relatie hebben met de economische ontwikkelingen van VDL Nedcar en Chemelot. Het provinciaal bestuur zou daar zeker oog voor moeten hebben.

Regionale samenwerking

Wij zijn ook grote voorstander van samenwerking op Zuid-Limburgs niveau. Het adviesbureau BMC heeft onderzoek gedaan naar de samenwerkingskracht van de individuele gemeente Sittard-Geleen en komt daarbij tot de heldere conclusie dat de samenwerkingskracht gezocht moet

worden op Zuid-Limburgs niveau. BMC komt overigens ook tot de bevinding dat Sittard-Geleen ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in Nederland ongeveer 30 miljoen euro per jaar minder krijgt van het Rijk. De oorzaken hiervan moeten worden uitgezocht.

Visie en focus op Zuid-Limburgs niveau en samenwerking op bijvoorbeeld bedrijfsvoeringstaken in het Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC), zorgen ervoor dat ook de kleine gemeenten in de toekomst gefaciliteerd kunnen worden.

gob in actie!

35. Wij willen inzetten op groei van de stad om de economische motor van de stad verder vorm te geven en werkgelegenheid te bevorderen.

partners ontwikkelen en uitvoeren. Daarvoor moet het gemeentelijk apparaat geschikt gemaakt worden. Denk aan het ontwikkelen van competenties, mobiel werken met geschikte ict-voorzieningen, van buiten naar binnen werken, netwerken ontwikkelen en bejegenen, pilots stimuleren, deskundigheid inbrengen etc. Binden en verbinden wordt de belangrijkste opgave.

gob in actie!

36. De stad is van de inwoners: wij willen daarom dat iedere ontwikkeling een hoog participatie gehalte heeft waarin inwoners kunnen meeweten, meedenken, meebeslissen en meedoen.

DE STAD VAN DE INWONERS

De veranderingen in de maatschappij vragen een vernieuwde aanpak van bejegening van inwoners, bedrijven en instellingen en het delen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De authentieke overheid, ondernemer en vereniging bestaat niet meer. Immers de stad is van de inwoners en dat betekent dat alle partijen vanuit een gezamenlijkheid moeten kijken naar de ontwikkeling van de stad. Met andere woorden in een brede dialoog, vanuit een transparante en open houding met focus op gezamenlijk vastgestelde doelen, vanuit een grote mate van flexibiliteit en als gemeenteraad vanuit het principe van het wegen van belangen. Uiteraard met het doel om te komen tot besluiten met een breed draagvlak.

Deze houding dient toegepast te worden als continu proces op alle onderdelen van het beleidsproces, dus zowel bij de totstandkoming van beleid als bij de uitvoering van dit beleid. Anders uitgedrukt; u, bedrijven en instellingen participeren bij het meeweten, het meedenken, het meebeslissen en het meedoen. Het is goed vast te stellen dat er al goede voorbeelden zijn van onderdelen van betrokkenheid bij onderdelen van dit beleidsproces, denk maar aan het project de Tuinman of een horecavisie etc. Maar zoals gezegd daarvoor is het nodig dat het gemeentelijk apparaat vanuit een andere mindset gaat functioneren. Natuurlijk zal inhoudelijke vakkennis noodzakelijk blijven, maar de competenties zullen meer en meer veranderen in de richting van het samen met

gob in actie!

1. Wij willen meer toezicht en controle op uitbesteed werk in de openbare ruimte.
2. Wij willen niet verder bezuinigen op onderhoud en beheer openbare ruimte.
3. Wij willen mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt inzetten voor de uitvoering van onze plannen in de openbare ruimte.
4. Wij hebben extra aandacht voor toegankelijkheid in de openbare ruimte.
5. Wij willen nader onderzoek naar de behoefte van woningen voor jongeren en ouderen en sociale huurwoningen.
6. Wij willen een ideeënbus instellen ten behoeve van verbetervoorstellen voor (verkeers)veiligheid.
7. Onderzoek is nodig naar oplossingen voor overlast pakketbezorgers in de centra.
8. Wij willen 1 loket instellen ten behoeve van ondersteuningsvragen van inwoners.
9. Wij ondersteunen lokale initiatieven die mensen met een kleine beurs helpen.
10. Wij willen graag een wijkprofiel opstellen zodat er inzicht kan komen in de belangrijkste gegevens van een wijk.
11. Wij ondersteunen de voorgenomen oprichting van een Knooppunt Informele Zorg.
12. Wij willen graag de diverse netwerken en voorliggende voorzieningen die in een wijk of dorp functioneren inzichtelijk maken om te komen tot een effectievere en efficiëntere inzet voor voorliggende voorzieningen.
13. Wij vinden dat kinderen met een kwetsbaarheid op alle scholen terecht moeten kunnen.
14. Wij willen dreigende (stille) armoede en schulden van de sociaal zwakkere inwoners terugdringen.
15. Wij willen oplossingen zoeken voor parkeerdruk in straten van wijken en dorpen.
16. Wij willen een betere handhaving voor foutief geparkeerde vrachtwagens, caravans en campers.
17. Wij willen een evaluatie over de voortgang van de integrale programmering van Cultuurbedrijf de Domijnen.
18. Wij zijn voor handhaving van de diverse zwemaccommodaties mits deze zijn voorzien van een onderbouwing op toekomstbestendigheid.
19. Wij willen geen korting op subsidie van verenigingen in ruil voor een grotere bijdrage aan sociaal maatschappelijke doelstellingen.
20. Wij willen extra inspanning om ervoor te zorgen dat mensen in de bijstand, arbeidsgehandicapten en (oud) wsw-ers begeleid worden naar regulier en/of passend werk.
21. Wij vragen reguliere kennisinstututen in te spelen op vraaggericht onderwijs en de specifieke behoefte naar vmbo-mbo en vakmanschapsleerlijnen.
22. Wij zetten ons in voor permanente ondersteuning van het midden en klein bedrijf.
23. Wij willen graag een uitvoeringsplan voor de aanpak van leegstand in de detailhandel, kantoren en op de bedrijventerreinen.
24. Wij willen een evenwichtige benadering tussen economische ontwikkeling en leefbaarheid.
25. Wij vinden een mobiliteitsonderzoek over de gevolgen van de gebiedsontwikkelingen (VDL Nedcar en Chemelot) belangrijk.
26. Wij stimuleren graag duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door inwoners.
27. Wij zijn voor nieuwe technologieën en ontwikkelingen die duurzaamheid van onze samenleving bevorderen en daarmee maatschappelijk rendement creëren.
28. Wij zijn voor behoud van landbouwgrond en/of compensatie bij wijziging van bestemming.
29. Wij willen de kansen van vrijetijdseconomie in Sittard-Geleen uitwerken.
30. Wij willen een integraal uitvoeringsplan opstellen voor de omgevingsvisie.
31. Wij willen de verkeersknelpunten, zoals Via Timmer – Ophoven, Middenweg ter hoogte van Hoogveld en op-en afrit N297 ter hoogte van Industriepark Noord oplossen.
32. Wij willen een nieuw mobiliteitsplan opzetten met analyse en plan van aanpak voor elke wijk.
33. Wij willen een meer ondernemende financiële aanpak van projecten.
34. Wij willen de reeds vastgestelde beleidsnota's, omgevingsvisie, structuurvisies en dergelijke omgezet zien worden in uitvoeringsprogramma's met prioriteiten en gedragen door inwoners, bedrijven en instellingen.
35. Wij willen inzetten op groei van de stad om de economische motor van de stad verder vorm te geven en werkgelegenheid te bevorderen.
36. De stad is van de inwoners: wij willen daarom dat iedere ontwikkeling een hoog participatie gehalte heeft waarin inwoners kunnen meeweten, meedenken, meebeslissen en meedoen.

Secretariaat: Kuppelkovenderstraat 15, 6127 CP Grevenbicht

gob-online.nl

info@gob-online.nl

